

OSAMĚLÁ BETONOVÁ KAPLE V POLÍCH

121

MÍSTO: WACHENDORF, NĚMECKO
ARCHITEKTONICKÝ NÁVRH: PETER ZUMTHOR
REALIZACE: 2007

Jihozápadně od Kolína nad Rýnem u městečka Wachendorf stojí uprostřed krásné přírody na osamělém místě skromná poutní kaple Sv. Nikolause von Flü (známý jako bratr Klaus, svatořečen v roce 1947). Betonová kaple navržená výrazným představitelem současné švýcarské architektury Petrem Zumthorem byla vysvěcena v červnu roku 2007.

Zvnějšku kaple, jednoduchý pětiboký, vysoký hranol v barvě načervenalého okru, připomíná spíše betonové silo. Že se jedná o sakrální stavbu prozrazuje pouze kříž nad trojúhelníkovým dveřním otvorem. Vnitřní prostor je vrouben stěnami, do jejichž povrchu se otisklo bednění sestavené z více než stovky hrubě tesaných smrkových klád stažených těsně k sobě. Pro vnější povrch bylo použito standardní ploché bednění. Beton byl do bednění ukládán postupně ve dvaceti čtyřech vrstvách. Na stavbě pracovali lidé z okolí a co nejvíce byly používány staré a osvědčené místní pracovní postupy. Třebaže interiér tvoří pouze holé betonové stěny, působí velmi zajímavě, neobvykle. Po vytvrdnutí betonu byly smrkové klády zapáleny a ponechány velmi zvolna vyhořet. Když oheň dohasl, nezbylo po kládách nic více než jejich negativní otisk v zčernalém betonu. Skleněné baňky foukané tradičním

způsobem byly vsazeny do dutinek po kamíncích odprýsknutých z povrchu betonu během požáru. Výsledkem je magická, téměř hrozivě černá dutina. Při vstupu do dveřního otvoru na návštěvníka padne z tmavého šera až tíseň, ale po pár krocích se kdesi nahoře objeví světlo padající dovnitř z výšky 12 m (jako déšť). Vnitřní vybavení je stejně jednoduché – pouze prostá dřevěná lavice a volně na štíhlém podstavci umístěná hlava ženy od Hanse Josephsona.

Kaple je zasvěcena patronu Švýcarska Svatému Klausovi, nejoblíbenějšímu svatému Zumthorovy matky. Při své přednášce ve Finsku se architekt zmínil, že peníze, které vydělal v mezinárodních soutěžích, mu dovolují přijímat a realizovat i takovéto malé projekty.

131

1 Detail vnitřního povrchu betonové stěny | 2 Pohled kaplí vzhůru k volnému otvoru | 3 Osamělá betonová kaple v polích